

ת"פ 9132/08 - מ.י. לשכת תביעות ירושלים נגד עלאא שוארמה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 9132-08 מ.י. לשכת תביעות ירושלים (פלילי) נ' שוארמה
בפני: כב' השופט איתן קורנהאוזר

בעניין: מ.י. לשכת תביעות ירושלים (פלילי)

המאשימה

נגד

עלאא שוארמה

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הודה והורשע, בעבירות הבאות: שהיה בלתי חוקית, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, גניבת רכב, לפי סעיף 413 ב(א) לחוק העונשין, נהיגה ללא רשיון לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה, וכן נהיגה ברכב ישראלי ללא היתר, לפי סעיף 578 לתקנות התעבורה.

בהתאם לעובדות כתב האישום, ביום 8.9.2008, סמוך לשעה 15:00 ברחוב שלום דובר בירושלים, גנב הנאשם את רכב המתלונן, מסוג מזדה, תוך ששה במקום בלא שיהיה בידו אישור שהיה בישראל. הנאשם נטל את מפתחות הרכב מבעליו, אשר הותיר אותם במגירה במקום עבודת הנאשם, שהיה בבעלות חותנו של המתלונן, נכנס לרכב, ונהג בו מהמקום, ללא רשיון נהיגה. בהמשך, מכר הנאשם את הרכב בשטחי הרשות הפלשתינאית, בתמורה לסך של 2,500 ₪.

2. הנאשם הורשע ביום 1.9.2010, לפני כב' השופטת שלו-גרטל, אולם בא כוחו עתר לדחות את הטענות לעונש, שכן הנאשם עתיד להתחתן. מאז, חלף פרק זמן ניכר של כארבע שנים, אשר הסיבות לו יפורטו בהמשך.

טיעוני הצדדים

3. המאשימה טענה, כי עבירות הרכב שביצע הנאשם, הינן בעלות פוטנציאל הצלחה גבוה בביצוע, וקושי משמעותי בסיכול, ואף המחוקק החמיר עם מבצעי עבירות אלה. עוד טענה המאשימה, כי לנאשם עבר פלילי בגין עבירה דומה בבית משפט צבאי, כאשר במקרה הנוכחי הוא ביצע עבירות נוספות, ונמנע מלהתייבב לדיונים. לאחר שהפנתה לפסיקה, עתרה המאשימה להטיל על הנאשם מאסר למשך 18 חודשים.

4. בא כוח הנאשם ציין כי המקרה הנדון אינו נכלל בגדר תיקון 113 לחוק העונשין, בשל המועד בו הורשע הנאשם. מדובר במקרה שבוצע לפני מספר שנים רב, כאשר במהלך תקופה זו לא נפתח כל תיק כנגד הנאשם, אשר נמצא כיום במצב משפחתי שונה - נשוי לאישה ישראלית ואב לילד נכה, הסובל מ"CLUB FOOT" (סוג של עיוות אורתופדי, הוגש מסמך רפואי). לטענתו, יש לייחס משקל משמעותי ביותר לחלוף הזמן, אף אם הנאשם אחראי לחלקו הניכר. בנוסף, טען כי לנאשם הונפק רשיון נהיגה בטרם ביצע את העבירה, ומכאן שמבחינה מהותית היה הנאשם כשיר לנהיגה ורק מבחינה טכנית נהג ללא רשיון. לגבי עברו הפלילי של הנאשם, הציג בא כוחו את כתב האישום וגזר הדין בעניו, מהם עולה כי הורשע בבית משפט צבאי, בגין עבירה של זיוף מסמך בלבד. הנאשם הודה, הבין את חומרת מעשיו, ועלה על דרך חיים נורמטיבית. לפיכך, ביקש בא כוחו להסתפק במאסר למשך שבועיים ימים, היא תקופת מעצרו של הנאשם, והגיש פסיקה לביסוס עמדה זו.

הנאשם הביע צער על מעשיו, וביקש התחשבות בשל מצבו המשפחתי, היותו אב לילד נכה, וכן היותו מממן את משפחתו ואת משפחת אביו.

5. בשל מועד הכרעת הדין, אין צורך בקביעת מתחם ענישה למקרה הנדון. יחד עם זאת, אופי תיקון 113 לחוק העונשין, צריך להנחות ולהוות השראה במתן גזר דין זה (ראו לענין זה רע"פ 7996/12 **אליהו יוסף נ' מדינת ישראל**, (23.1.2013), וההפניות בו).

אדם הגונב כלי רכב, פוגע בקורבן העבירה, החל בבטחונו האישי, ברכושו, דרך עוגמת הנפש והטרחה הרבה הנגרמת לו, ועד לנזק הכלכלי הנגרם לו ולציבור הרחב, בשל גובה פרמיות ביטוחי כלי רכב. אשר להיקף עבירות אלה, לא הוצגו בפני נתונים מספריים, ולפיכך לא אקנה משקל משמעותי לעליה או לירידה בהיקף ביצוע עבירות אלה.

מבצע עבירה זו, תוך שנכנס לישראל ללא היתר, פוגע אף בריבונות המדינה וביכולתה לפקח על הנכנסים בשעריה. אין ספק, כי יש לאבחן בין עונשו של שוהה בלתי חוקי, העובר עבירה זו בשל חשש לחייו, או על מנת להתפרנס, לעומת זה הנכנס לישראל ללא היתר ומבצע עבירת רכוש חמורה, הפוגעת בציבור הרחב.

באופן דומה, יש לייחס משנה חומרה למבצע עבירת גניבת רכב, תוך נהיגה בו ללא היתר, בניגוד לתקנות התעבורה, המספקות את כלי הבחינה לנהיגה שאינה מהווה סיכון לציבור המשתמשים בדרך.

6. בנסיבות המקרה הנדון, ניצל הנאשם הזדמנות שנקרתה בדרכו, נטל את מפתחות הרכב, ונסע בו עד לשטחי הרשות הפלשתינאית, שם מכר אותו. בהתאם להודעת המאשימה, הרכב נמצא והוחזר לחברת הביטוח. אין המדובר בנסיבות של תכנון יוצא דופן, תחכום יתר, או חבירה בצוותא.

עיון בפסיקה שהוגשה על ידי הצדדים, מעלה כי בתי המשפט הטילו מאסרים בפועל כנגד נאשמים אשר הורשעו בעבירה של גניבת רכב, אף כאשר מדובר היה בגניבת אופנוע בלבד, על ידי אזרח ישראלי. באחד מגזרי הדין שהוצגו על ידי בא כוח הנאשם, הוטל מאסר בעבודות שרות, כנגד אזרח ישראלי אשר גנב אופנוע. מדובר בענישה חריגה, שניתנה בבית משפט השלום בלא שהוגש ערעור כנגדה, ואינה עולה בקנה אחד עם הענישה הנוהגת ופסיקת בית המשפט העליון, לרבות יתר פסקי הדין אשר הוגשו על ידי בא כוח הנאשם בעצמו.

7. אין ספק כי חלף פרק זמן ניכר מאז ביצוע העבירה, ומאז הכרעת הדין, ועד היום. יש מקום לבחון את הסיבות לחלוף הזמן: כתב האישום הוגש בסמוך למעצרו של הנאשם, ולצידו בקשת מעצר. הנאשם שוחרר בתנאים, ולאחר מספר נסיונות לזמנו, התייצב בבית המשפט בשנת 2010. ביום 1.9.2010, הורשע הנאשם, והדין בעניינו נדחה לבקשת בא כוחו, לאחר שהמאשימה הצהירה כי עמדתה היא למאסר ממושך. מאז, הנאשם לא התייצב לדיונים, בשל מצב בריאותי, עד שההליכים בעניינו הותלו. ביום 3.5.2012, חודשו ההליכים. הנאשם לא התייצב לדיונים בשל טעויות של בא כוחו, אשר לא העביר לידי עותק הפרוטוקול (11.7.2012, 20.1.2013, 13.1.2014), נעדר **משני** דיונים, בצוותא עם בא כוחו, ללא כל הסבר (21.4.2013, 17.11.2013), לא פנה בזמן לצורך קבלת היתר (11.11.2012), וכן טען שסורב לקבל היתר על ידי שלטונות צה"ל, **לשלושה** דיונים (11.9.2013, 18.5.2014, 13.7.2014). יצוין כי לא הוצגה כל ראיה כי הנאשם אכן סורב לקבל היתר כניסה לישראל לאחד הדיונים. מנגד, הודיע בא כוח המאשימה, לאחר בדיקה, כי לדין ביום 13.7.2014, הונפק היתר עבור הנאשם אשר לא טרח להגיע ולקבלו.

מדובר בהתנהלות חריגה ויוצאת דופן, הן מצד הנאשם והן מצד בא כוחו. בנסיבות אלה, המשקל היחיד שינתן לחלוף הזמן, הוא השינוי שחל במצבו המשפחתי של הנאשם, אשר כיום הינו בעל משפחה. אין ספק כי ענישה מחמירה כנגדו, תשפיע באופן ישיר הן על בנו והן על אשתו.

8. יש לזקוף לזכות הנאשם את קבלת האחריות על מעשיו, וכן את העובדה שמדובר בהרשעתו הראשונה בתחומי ישראל. אין ספק כי משקלו של מאסר ראשון עבור נאשם, הינו כבד ביחס לנאשם הנכנס ויוצא מבין כתלי הכלא. בנוסף, אזקוף לזכות הנאשם, את העובדה שלא ביצע כל עבירה, מאז ביצוע העבירה הנדונה.

9. לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 10 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 16.10.08 ועד 30.10.08, וכן 2.5.12 עד 3.5.12.

ב. 8 חודשי מאסר, אותם לא ירצה אלא אם יעבור תוך 3 שנים משחרורו עבירת רכוש מסוג פשע.

ג. 3 חודשי מאסר, אותם לא ירצה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים משחרורו עבירה על חוק הכניסה לישראל.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום 16/11/2014